

Nhà thờ Đức Bà Sài Gòn

Tác Giả: Saigon Echo s&#u t&#m
Thứ Sáu, 15 Tháng 10 Năm 2010 05:48

Nhà thờ Đức Bà Sài Gòn, tên chính thức là Vương cung thánh đường Chính tòa Đức Mẹ Vô nhiễm Nguyên tội

Nhà thờ : Tên chính Vương cung thánh đường Chính tòa Đức Mẹ Vô nhiễm Nguyên tội.

Nhà thờ Đức Bà Sài Gòn (năm 2007)

Tôn giáo: Công giáo Rôma
Chức năng: Nhà thờ chính tòa
Quốc gia: Việt Nam
Vùng: Thành phố Hồ Chí Minh
Thành phố : Sài Gòn
Địa chủ : Công trường Công xã Paris
Kiến trúc sư: J. Bourad
Phong cách Kiến trúc: Roman
Cao: 57 mét (đỉnh thánh giá)

Nhà thờ Đức Bà Sài Gòn, tên chính thức là Vương cung thánh đường Chính tòa Đức Mẹ Vô nhiễm Nguyên tội (Immaculate Conception Cathedral Basilica), là nhà thờ lớn nhất và đức sơ nhất tại Sài Gòn với 2 tháp chuông cao 60 m, tọa lạc tại trung tâm thành phố (Số 1 Công trường Công xã Paris, Quận 1). Đây là một trong những công trình kiến trúc tôn giáo đức sơ thu hút nhiều khách tham quan nhất tại thành phố.

Lịch sử

Ngay sau khi chiếm Sài Gòn, Pháp đã cho lập nhà thờ để làm nơi hành lễ cho tín đồ Công giáo trong đoàn quân viễn chinh. Ngôi nhà thờ đầu tiên được lập ở đường số 5 (nay là đường Ngô Đức Kế). Đây là một ngôi chùa nhỏ của người Việt bị bỏ hoang do chiến tranh, chủ nhân Lefebvre đã biến ngôi chùa này thành nhà thờ.

Nhà thờ Đức Bà Sài Gòn

Tác Giả: Saigon Echo s&u t&m

Thứ Sáu, 15 Tháng 10 Năm 2010 05:48

Nhà thờ đầu tiên đó quá nhỏ nên vào năm 1863, Đô đốc Bonard đã quyết định cho khởi công xây dựng một nơi khác biệt thánh đường bằng gạch bên bờ "Kinh Lớn" (còn gọi là kinh Charner, thời Việt Nam Cộng hòa là trục s& Tòa T&p t&ng). Công do Lefebvre thiết kế "L&đ&t viên đá đầu tiên" xây dựng nhà thờ vào ngày 28 tháng 3 năm 1863. Nhà thờ xây cất bằng gạch, hoàn thành năm 1865, ban đầu gọi là Nhà thờ Saigon. Về sau, do nhà thờ gạch này bị hư hại nhiều vì mối mọt, các buổi lễ được tổ chức trong phòng khánh tiết của "dinh Tổng đốc" cũ, về sau cải thành chủng viện Taberd, cho đến khi nhà thờ hoàn xây xong.

Tháng 8 năm 1876, Tổng đốc Nam kỳ Duperré đã tổ chức một cuộc thi vẽ để kiến trúc nhà thờ mới. Ngoài một tiêu chí chủ yếu phong, hành lễ cho tín đồ, việc xây dựng nhà thờ mới cũng nằm trong mục đích phô trương đức Công giáo và sự vĩ đại của nền văn minh Pháp trước người dân thuộc địa. Với 17 dự án thiếp khác, dự án của kiến trúc sư J. Bourad với kiến trúc theo kiểu Roman cải biên pha trộn nét Gothic đã được chọn.

Nhà thờ Đức Bà Sài Gòn

Nhà thờ Đức Bà Sài Gòn, mặt bên

Ban đầu, địa điểm xây cất được chọn 3 nơi:

- Trên nền Tr&ng thi cũ (nay là góc đường Lê Du&n và Hai Bà Tr&ng, tức vị trí tòa Lãnh sự Pháp).
- Ở khu Kinh Lớn (tức vị trí nhà thờ cũ, nay thuộc đường Nguyễn Huệ).
- Vị trí hiện nay.

Ngay tại vị trí hiện nay, vốn từng có d&lu&n vẽ tranh chấp cả ba phía: nhà cầm quyền Pháp muốn xây cất một nhà hát ở đây, phía Tin Lành muốn cất nhà thờ Tin Lành và phía Công giáo muốn xây nhà thờ Công giáo. Sau một thời gian tranh chấp, ba bên đành phải bỏ tay.

Riêng phía Công giáo, giám mục Colombert yêu cầu giáo dân toàn giáo phận ăn chay cầu nguyện và xin dâng cho Đức Trinh Nữ Maria lời cầu nguyện. Đến ngày bắt thăm, phía Công giáo bắt thăm trước và trúng thăm, hai phía kia bắt thăm bình và yêu cầu bắt thăm lại. Lần này, nhà cầm quyền Pháp dành bắt thăm trước, kết quả phía Tin Lành, nhưng phía Công giáo lại trúng thăm [1].

Sau khi đã ấn định kết quả chọn, Đô đốc Duperré cho đầu thầu việc xây dựng thánh đường và cũng chính kiến trúc sư J. Bourad là người trúng thầu và trực tiếp giám sát công trình này. Mọi vật liệu thi công, sắt thép đều được vận chuyển từ Pháp sang. Đức bít tất ngoài cửa công trình xây dựng luôn có người gác đêm làm việc ở Marseille (Pháp) để trực, không tắt đèn, (đến nay vẫn còn màu sơn hồng tím), không bám bụi rêu.

Ngày 7 tháng 10 năm 1877, Giám mục Isidore Colombert đặt viên đá đầu tiên trước mặt Phó soái Nam Kỳ và đông đảo nhân vật tại mặt tiền. Thánh đường được xây dựng trong 3 năm. Lễ Phụng sinh, ngày 11 tháng 4 năm 1880, lễ cung hiến và khánh thành được cử ra bởi Colombert trước sự tham dự của Thợ thủ công Nam Kỳ Le Myre de Vilers. Hiện nay, trên bề mặt phía trên, bên trong cửa ra vào nhà thờ, có chiếc bệ thờ cẩm thạch gắn trong hành lang (transept) ghi ngày khởi công, ngày khánh thành và tên vị công trình sư.

Tổng cộng chi phí xây dựng, trang trí nội thất đầu do Soái phủ Nam Kỳ đài thọ, với số tiền 2.500.000 franc Pháp theo tỷ giá thời bấy giờ. Ban đầu, thánh đường có tên gọi là Nhà thờ Nhà nước vì thánh đường do nhà nước Pháp bỏ tiền xây dựng và quản lý.

Năm 1895, nhà thờ xây thêm hai tháp chuông, mỗi tháp cao 57,6 m và hai tháp có 6 chuông đồng lớn nặng 28,85 tấn. Trên đỉnh tháp có đỉnh mặt cây thánh giá cao 3,50 m, ngang 2 m, nặng 600 kg. Tổng chiều cao từ mặt đất lên đỉnh thánh giá là 60,50 m.

Hoàng đế Cäng Giám m&#c Adran và

Trên v&#n hoa tr&#c nhà thơ, năm 1903, ng&#i Pháp cho d&#ng t&#ng đ&#ng Pigneau de Béhaine (còn g&#i là Giám m&#c Adran vì v&# này làm Giám m&#c hi&#u tòa Adran) d&#n hoàng t&# C&#nh (con vua Gia Long) đ&# ca ng&#i công lao c&#a n&#c Pháp "b&#o h&#", "khai hóa" cho Vi&#t Nam. T&#ng đài này bao g&#m m&#t b&# b&#ng đá hoa c&#ng đ&# hình tr&# tròn và bên trên là b&#c t&#ng t&#c hình đ&#c cha Adran v&#i ph&#m ph&#c giám m&#c, tay trái d&#n hoàng t&# C&#nh. T&#ng làm b&#ng đ&#ng, đ&#c đúc t&#i Pháp, gi&#i bình dân th&#i đó th&#ng g&#i là t&#ng "Hai hình" đ&# phân bi&#t v&#i t&#ng "M&#t hình", là b&#c t&#ng c&#a Đô đ&#c H&#i quân Pháp Genouilly &# phía công tr&#ng Mê Linh (cu&#i đ&#ng Hai Bà Tr&#ng, g&#n b&# sông Sài Gòn). Năm 1945, t&#ng này b&# phá b&#, nh&ng cái b&# đài b&#ng đá hoa c&#ng đ&# thì v&#n còn t&#n t&#i &# đó mà không có b&#t c&# m&#t b&#c t&#ng nào &# trên.

Năm 1959, Linh m&#c Giuse Ph&#m Văn Thiên (sau làm Giám m&#c giáo ph&#n Phú C&#ng, nay đã qua đ&#i), cai qu&#n Giáo x&# Sài Gòn b&#y gi&#, đ&# đ&#i h&#i Thánh M&#u &# Vatican, đã đ&#t t&#c m&#t t&#ng Đ&#c M&# Hòa Bình b&#ng lo&#i đá c&#m th&#ch quý hi&#m. Khi t&#ng t&# Roma g&#i sang Sài Gòn b&#ng đ&#ng th&#y, Linh m&#c Giuse Ph&#m Văn Thiên đã làm l&# d&#ng t&#ng trên cái b&# đài v&#n còn đ&# tr&#ng k&# t&# năm 1945 vào ngày 16 tháng 2 năm 1959 và dâng t&#c hi&#u N&# V&#ng Hòa Bình. T&# tay linh m&#c vi&#t câu kinh c&#u nguy&#n "Xin Đ&#c M&# cho Vi&#t Nam đ&#c hòa bình" r&#i đ&#c tr&#c đông đ&#o quan khách có m&#t hôm &#y. Ngày hôm sau, H&#ng y Aganianian t&# Roma qua Sài Gòn đ&# ch&# to&# l&# b&# m&#c Đ&#i h&#i Thánh M&#u, đã làm phép b&#c t&#ng này vào bu&#i

Nhà thờ Đức Bà Sài Gòn

Tác Giả: Saigon Echo s&#u t&#m

Thứ Sáu, 15 Tháng 10 Năm 2010 05:48

chi&#u ngày 17 tháng 2 năm 1959. Do b&#c t&#&#ng này mà t&#&# đó Nhà thờ có tên g&#i là Nhà thờ Đức Bà.

Ngày 05/12/1959, Tòa Thánh đã cho phép làm l&#& "x&#c d&#u", tôn phong Nhà thờ Chánh tòa Sài Gòn lên hàng V&#&ng cung thánh đ&#&ng (basilique). T&#& đó, tên g&#i chính th&#c c&#a thánh đ&#&ng là V&#&ng cung thánh đ&#&ng Đức Bà Sài Gòn.

Năm 1960, Tòa Thánh thành l&#p hàng giáo ph&#m Vi&#t Nam v&#i ba tòa T&#ng Giám m&#c t&#i Hà Nội, Huế và Sài Gòn. Nhà thờ trở thành nhà thờ chính tòa c&#a v&# T&#ng giám m&#c Sài Gòn cho đ&#n ngày nay.

Nh&#ng nét đ&#c s&#c

Trong quá trình xây d&#ng, toàn b&# v&#t li&#u xây d&#ng t&# xi măng, s&#t thép đ&#n &#c vít đ&#u mang t&# Pháp sang. M&#t ngoài c&#a công trình xây b&#ng lo&#i g&#ch đ&#t làm t&#i Marseille đ&# tr&#n, không tô trát, (đ&#n nay v&#n còn màu s&#c h&#ng t&#&i), không bám b&#i rêu. M&#t s&#ngói v&# trong nhà thờ có in hàng ch&# Guichard Carvin, Marseille St André France (có l&# là n&#i s&#n xu&#t lo&#i ngói này), m&#nh ngói khác l&#i có hàng ch&# Wang-Tai Saigon. Có th&# đây là m&#nh ngói đ&#&c s&#n xu&#t sau t&#i Sài Gòn dùng đ&# thay th&#nh ng m&#nh ngói v&# trong th&#i gian Th&# chi&#n th&# hai do nh&#ng cu&#c không kích c&#a quân Đ&#ng Minh. Toàn b&# thánh đ&#&ng có 56 ô c&#a kính màu do hãng Lorin c&#a t&#nh Chartres (Pháp) s&#n xu&#t.

Móng c&#a thánh đ&#&ng đ&#&c thi&#t k&# đ&#c bi&#t, ch&#u đ&#&c t&#i tr&#ng g&#p 10 l&#n toàn b&# ki&#n trúc ngôi nhà thờ n&#m bên trên. Và m&#t đi&#u r&#t đ&#c bi&#t là nhà thờ không có vòng rào ho&#c b&# t&#&ng bao quanh nh&# các nhà thờ quanh vùng Sài Gòn - Gia Định lúc &#y và bây gi&#.

N&#i th&#t thánh đ&#&ng đ&#&c thi&#t k&# thành m&#t lòng chính, hai lòng ph&# ti&#p đ&#n là hai dãy nhà nguy&#n. Toàn b&# chi&#u dài thánh đ&#&ng là 133 m, tính t&# c&#a ngăn đ&#n mút chót c&#a phòng đ&#c kính. Chi&#u ngang c&#a hành lang là 35 m. Chi&#u cao c&#a thánh đ&#&ng là 21 m. S&#c ch&#a c&#a thánh đ&#&ng có th&# đ&#t t&#i 1.200 ng&#&i.

N&#i th&#t thánh đ&#&ng có hai hàng c&#t chính hình ch&#nh&#t, m&#i bên sáu chi&#c t&#&ng tr&#ng cho

12 v& thánh tông đ&. Ngay sau hàng c&t chính là m&t hành lang v&i khá nhi&u khoang có nh&ng bàn th& nh& (h&n 20 bàn th&) cùng các b& th& và t&ng thánh nh& làm b&ng đá tr&ng khá tinh x&o. Bàn th& n&i Cung Thánh làm b&ng đá c&m th&ch nguyên kh&i có hình sáu v& thiên th&n kh&c th&ng vào kh&i đá đ& l&y m&t bàn th&, b& chia làm ba ô, m&i ô là m&t tác ph&m điêu kh&c di&n t& thánh tích. Trên t&ng đ&c trang trí n&i b&t 56 c&a kính mô t& các nhân v&t ho&c s& ki&n trong Thánh Kinh, 31 hình bông h&ng tròn, 25 c&a s& m&t bò b&ng kính nhi&u màu ghép l&i v&i nh&ng hình &nh r&t đ&p. T&t c& các đ&ng nét, g&ch, hoa văn đ&u tuân th& theo th&c Roman và Gôtich, tôn nghiêm và trang nh&. Tuy nhiên, trong s& 56 c&a kính này hi&n ch& còn hai c&a là nguyên v&n nh& x&a.

N&i th&t thánh đ&ng ban đêm đ&c chi&u sáng b&ng đi&n (không dùng đèn c&y) ngay t& khi khánh thành. Vào ban ngày, v&i thi&t k& ph&i sáng tuy&t h&o, hài hòa v&i n&i th&t t&o nên trong n&i th&t thánh đ&ng m&t ánh sáng êm đ&u, t&o ra m&t c&m giác an lành và thánh thi&n.

Ngay phía trên cao phía c&a chính là "gác đàn" v&i cây đàn organ &ng, m&t trong hai cây đàn c& nh&t Vi&t Nam hi&n nay. Đàn này đ&c các chuyên gia n&c ngoài làm b&ng tay, thi&t k& riêng, đ& khi đàn âm thanh đ& cho c& nhà th&nghe, không nh& mà cũng không &n. Ph&n thân đàn cao kho&ng 3 m, ngang 4 m, dài kho&ng 2 m, ch&a nh&ng &ng h&i b&ng nhôm đ&ng kính kho&ng m&t inch. Ph&n đi&u khi&n đàn n&m riêng n&i v&i thân đàn b&ng nh&ng tr&c, có nh&ng phím đàn nh& đàn organ bình th&ng và nh&ng phím to đ&t d&i sàn nhà (dài ch&ng 3 m, ngang kho&ng 1 m) đ&ng &i đi&u khi&n đàn đ&p lên khi dùng n&t tr&m. Đàn còn có nh&ng thanh gỗ l&n đ& đ&p vào ph&n d&i các &ng h&i phát ra âm thanh. Hi&n nay, cây đàn này đã hoàn toàn h&ng do b& m&i ăn ph&n g& bàn phím đi&u khi&n b&ng tay.

Ban đ&u, hai tháp chuông cao 36,6 m, không có mái và ch& có đ&c m&t chi&c c&u thang h&p ch&ng 40 cm b& ngang. N&i th&t gác chuông r&t t&i và sàn đ&c lót s& s&i b&ng nh&ng mi&ng g& nh& cách kho&ng, nhìn xu&ng th&y sâu hút. Vào năm 1895, thánh đ&ng xây thêm hai mái chóp đ& che gác chuông cao 21 m, theo thi&t k& c&a ki&n trúc s& Gardes, t&ng c&ng tháp chuông cao 57 m. Có t&t c& 6 chuông l&n (sol, la, si, đô, rê, mi), g&m sáu âm, n&ng t&ng c&ng 28,85 t&n, đ&t d&i hai l&u chuông. B& chuông này đ&c ch& t&o t&i Pháp và mang qua Sài Gòn năm 1879. Trên tháp bên ph&i treo 4 qu& chuông (sol, si, rê, mi); tháp bên trái treo 2 chuông (la, đô). Trên m&t m&i qu& chuông đ&u có các h&a ti&t r&t tinh x&o.

Ba qu& chuông to nh&t là chuông si n&ng 3.150 kg, chuông re n&ng 2.194 kg và đ&c bi&t là chuông sol là m&t trong nh&ng qu& chuông l&n nh&t th& gi&i: n&ng 8.785 kg, đ&ng kính mi&ng chuông 2,25 m, cao 3,5 m (tính đ&n n&m treo). Chuông này ch&ngân lên m&i năm m&t l&n vào đêm Giáng Sinh.

Các chuông đ&u đ& c đ&u khi&n b&ng đ&n t& bên đ&i. Riêng ba chi&c chuông l&n tr& c khi đánh đ&u đ& c kh&i đ&ng b&ng cách đ&p (vì quá n&ng) cho l&c tr& c khi b&t công t&c đ&n. Vào ngày th&ng, thánh đ&ng ch& cho đ& m&t chuông mi ho&c r& vào lúc 5 gi& và 17g30. Vào ngày l& và ch& nh&t, nhà thơ th&ng cho đ& ba chuông. Vào đêm Giáng Sinh thì m&i đ& c& 6 chuông. Ti&ng chuông ngân xa t&i 10 km theo đ&ng chim bay.

B& máy đ&ng h& tr& c vòm mái cách m&t đ&t ch&ng 15 m, gi&a hai tháp chuông đ& c ch& t&o t&i Th&y Sĩ năm 1887, hi&u R.A, cao kho&ng 2,5 m, dài kho&ng 3 m và ngang đ& h&n 1 m, n&ng h&n 1 t&n, đ&t n&m trên b& g&ch. Dù thô s&, cũ k& nh&ng ho&t đ&ng khá chính xác. Đ& đ&u ch&nh đ&ng h&, phía sau máy có m&t chi&c đ&ng h& to c& đ&ng h& reo trong gia đình. Ch& c&n theo dõi chi&c đ&ng h& con này, có th& bi&t đ&ng h& l&n ch&y ch&m, nhanh, đúng hay sai gi&. M&i tu&n ph&i lên gi&y đ&ng h& m&t l&n và chi&c c&n đ& lên gi&y đ&ng h& gi&ng nh& tay quay máy xe. Đ&ng h& còn có h& th&ng chuông riêng, tuy nhiên đã không còn ho&t đ&ng do dây c&t quá cũ.

M&t tr& c thánh đ&ng là m&t công viên v&i b&n con đ&ng giao nhau t&o thành hình thánh giá. Trung tâm c&a công viên là b&c t&ng Đ&c M& Hòa bình (hay N& v&ng Hòa bình). T&ng do nhà điêu kh&c G. Ciocchetti th&c hi&n năm 1959. Tên c&a tác gi& đ& c & trên tà áo đ&i chân, phía bên trái c&a b&c t&ng. B&c t&ng cao 4,6 m, n&ng 5,8 t&n, b&ng đá c&m th&ch tr&ng c&a Ý, đ& c t&c v&i ch& đích đ& nhìn t& xa nên không đánh bóng, vì v&y mà toàn thân t&ng, k& c& vùng m&t v&n còn nh&ng v&t điêu kh&c thô. T&ng Đ&c M& trong t& th& đ&ng th&ng, tay c&m trái đ&a c&u, trên trái đ&a c&u có dính cây thánh giá, m&t Đ&c M& đ&ng chi&u nhìn lên tr&i nh& đang c&u nguy&n cho Vi&t Nam và cho th& gi&i đ& c hoà bình. Chân Đ&c M& đ&p đ&u con r&n (mà hi&n nay, đ&u con r&n đã b& b& m&t cái hàm trên). Trên b& đá, phía tr& c b&c t&ng, ng&i ta có g&n m&t t&m b&ng đ&ng v&i hàng ch& Latinh:

REGINA PACIS - OPRA PRONOBIS - XVII. II. MCMLIX

Nghĩa là: N& V&NG HÒA BÌNH - C&U CHO CHÚNG TÔI - 17.02.1959

Phía đ&i b& đá, ng&i ta đã khoét m&t cái h&c ch& giáp v&i chân t&ng Đ&c M&, trong đó có m&t chi&c h&p b&ng b&c, ch&a nh&ng l&i kinh c&u nguy&n cho hoà bình c&a Vi&t Nam và th& gi&i. Nh&ng l&i c&u nguy&n đó đ& c vi&t lên trên nh&ng lá m&ng b&ng nh&ng ch&t li&u khác nhau nh& b&ng vàng, b&c, thi&c, nhôm, gi&y, da và đ&ng, đ& c g&i t&i t& nhi&u mi&n c&a Vi&t Nam, k& c& t& m&t s& vùng ngoài mi&n B&c.